

CINEFORUM

“La Isla de las Flores”

Temes: consumisme, capitalisme, globalització, desenvolupament sostenible, desigualtats socials

Fitxa identificativa

Títol: La isla de las flores

Any: 1989

Direcció: Jorge Furtado

Producció/país: Brasil

Durada: 13 minuts

Gènere: Documental

Recomanada: a partir del segon cicle de la ESO

Localització vídeo

Sinopsi: Documental que mostra de forma satírica el funcionament de la societat de consum i la manera de relacionar-nos que tenim. A partir de la història d'una tomàtiga, des que se sembra fins que es tira als fems, se'n presenten els diferents agents que participen en aquesta cadena de consum i explotació de recursos, també aquells que n'han quedat exclosos.

Per què és important?

- Visibilitza la cara més oculta de la societat de consum: la pobresa i els residus
- Posa en qüestió el concepte de llibertat i capacitat d'elecció
- Promou una visió crítica de la realitat

Objectius:

- Reflexionar sobre els patrons de consum de la nostra societat
- Analitzar les conseqüències mediambientals i socials del nostre consum i del nostre model econòmic
- Fomentar el consum responsable

Propostes de debat i treball

Abans de veure el curtmetratge

- Què us suggereix el títol d'aquest curtmetratge?
- Creieu que són inagotables els recursos del planeta?
- Segons dades de l'Institut Nacional d'Estadística les Illes Balears generen cada any 727 quilos de residus per habitant, o el que és el mateix, al voltant de 360 bosses d'escombraries a l'any per habitant.

D'aquests residus, menys de la meitat corresponen a matèria orgànica i prop del 60% del volum l'ocupen els plàstics i els envoltoris.

- Us sembla poc o molt?
- Sabieu que és la comunitat autònoma que més residus genera?

Després de veure el curtmetratge

Sostenibilitat

- Per què creieu que el director li ha posat aquest nom al documental? Detecteu certa ironia?
- Del menjar que consumim, gairebé tot és fresc i de producció local? O gairebé tot són productes processats i importats?
- Heu sentit a parlar dels productes km. 0? I del moviment *slow food*? Feu recerca i valoreu: Quins avantatges mediambientals i socials creus que pot tenir consumir productes locals?

- Quan aneu a comprar, llegiu les etiquetes dels productes? Soleu identificar d'on provenen? Soleu identificar si porten molts additius i components químics? Soleu tenir cura de si allò que consumim es saludable i sostenible?
- Seleccioneu diferents productes i llegiu-ne les etiquetes. Quina informació apareix?
- Creieu que teniu informació suficient sobre el producte? Feu una llista sobre la informació que creieu que us hauria d'aportar una etiqueta per garantir una compra responsable.

Consum: necessitat o caprici?

- Creieu que en general les societats occidentals produïm i consumim més del que necessitem? De tot el que consumim, què forma part de les necessitats reals, i què forma part de les necessitats creades?
- Quins factors teniu en compte a l'hora de comprar? Què prioritzeu? (preu, publicitat, qualitat, recomanació d'algú, perquè està de moda...)
- Us sembla que el fet que estiguem continuament bombardejats per publicitat que ens insta a consumir productes a baix cost ens ajuda a ser responsables amb el nostre consum? Per valorar la vostra resposta, podeu fer un mural amb retalls de publicitat de roba i menjar que oferten productes a baix cost.

Activitat complementària:

Imaginem-nos que ens canviem de casa. Feu un inventari del que teniu a l'habitació i classifiqueu-ho entre roba i oci.

Ara imaginem-nos que quan ja teniu totes les caixes fetes us adoneu que no hi cap tot al camió i heu de descartar coses. De què prescindiríeu? Què faríeu amb el que sobra?

Llibertat: capacitat d'elecció

Al curtmètratge hem observat que hi ha gent que compra menjar al supermercat i gent que menja dels fems. Unes persones poden triar entre un ventall de productes i unes altres persones no poden triar. Us sembla una situació justa?

- Del documental, qui són les persones que poden anar al supermercat? Quins oficis tenen? A què es dediquen? Creus que les decisions que prenen respecte el seu consum són responsables? Creus que el fet que un tomaquet tingui un color 'diferent' és motiu suficient per tirar-lo a les escombraries? Et sembla responsable aquesta decisió? Fer-ho, és sinònim de llibertat o d'irresponsabilitat?
- Qui són les persones que agafen menjar dels abocadors? Quins oficis tenen? A què es dediquen? Per quin motiu es troben en aquesta situació?
- Al documental se'ns parla del concepte lucre. Segons les societats occidentals, quin valor té el lucre? Quin lloc ocupa en les nostres vides? Creieu que el fet que lucrar-se sigui una finalitat en la nostra societat afavoreix un desenvolupament responsable i sostenible?
- Quina és la cara oculta del lucre? Per respondre aquesta pregunta, analitza la següent frase amb la que conclou el documental:

“Lo que coloca a seres humanos después de los cerdos en la prioridad de elección de alimento es el hecho de no tener dinero ni dueño”

Activitat complementària:

Segons un informe de la Unió Europea als supermercats consumim de mitjana un 20% més del que esperàvem abans d'entrar i el 70% de les decisions de compra es prenen dins l'establiment.

Visiteu un supermercat i fotografieu totes les estratègies utilitzades per fer-nos consumir. Per això, tingueu en compte com es col·loquen els productes a les estanteries, de quina manera s'enuncien les ofertes, quins són els productes que queden més a prop de les caixes, etc..

- Creieu que als supermercats tenim més llibertat de compra que als comerços de barri? En els comerços de barri, ens trobem tan bombardejats amb cartolines publicitàries com al supermercat? Creieu que al supermercat i al comerç de barri es consumeix amb el mateix ritme? Publicitat i temps intervenen en la nostra experiència de consum? Quan ens sentim menys condicionats o condicionades?
- Què vol dir que avui vivim en la societat del consum? Si no consumíssim, tendriem tanta visibilitat i participació social? Creus que en certa mesura

la cultura del consum pot discriminar les persones segons tinguin o no diners?

Alternatives de consum

- Què podríem fer per reduir el nostre consum? Heu sentit a parlar de les 3R (reduir, reciclar, reutilitzar)
- Al curtmetratge hem vist una única manera de consumir: comprar. Però hi ha altres formes: intercanviar, prestar, compartir. Què en pensau? Ho heu provat alguna vegada? Quins avantatges tenen?

Activitats complementàries:

Elaboreu una guia de comerços de la vostra ciutat/poble que venguin productes de segona mà.

Visiteu una botiga de comerç just i entrevisteu a algun comprador o compradora

Organitzeu un banc del temps amb els companys de classe per intercanviar coneixements/habilitats

Vocabulari a treballar: capitalisme, relacions de producció, cadena de consum, llibertat, lucre, globalització, consum responsable, comerç just, producte local